

K

חוק „העיסוק
הנוסף של
חברי הכנסת“

מוסף על המשמר
מס' 31 (913)
29 ביולי 1988
מז באב תשמ"ח

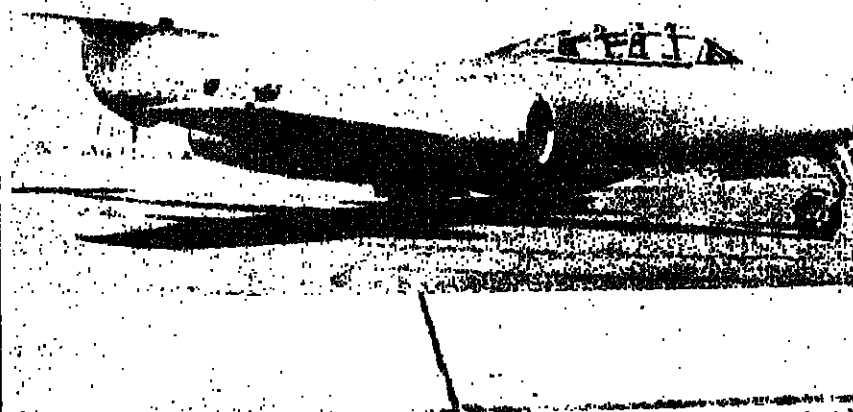
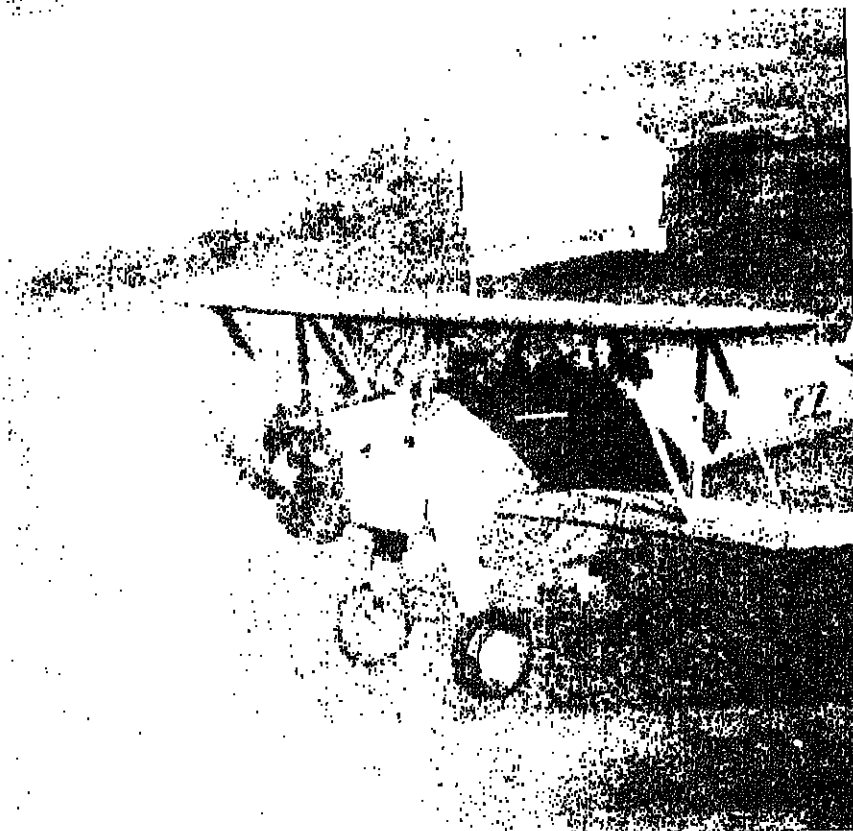

חייב מיכה רייס

הראשונים למים

המטוסים הראשונים שהיוו את חיל האוויר הישראלי, ובהם מטוסים שונים, נבנו בידי חיל האוויר הבריטי, ונמסרו לישראל בשנות ה-40. מטוסים אלה היוו את הבסיס להקמת חיל האוויר הישראלי, ונמסרו לישראל בשנות ה-40.

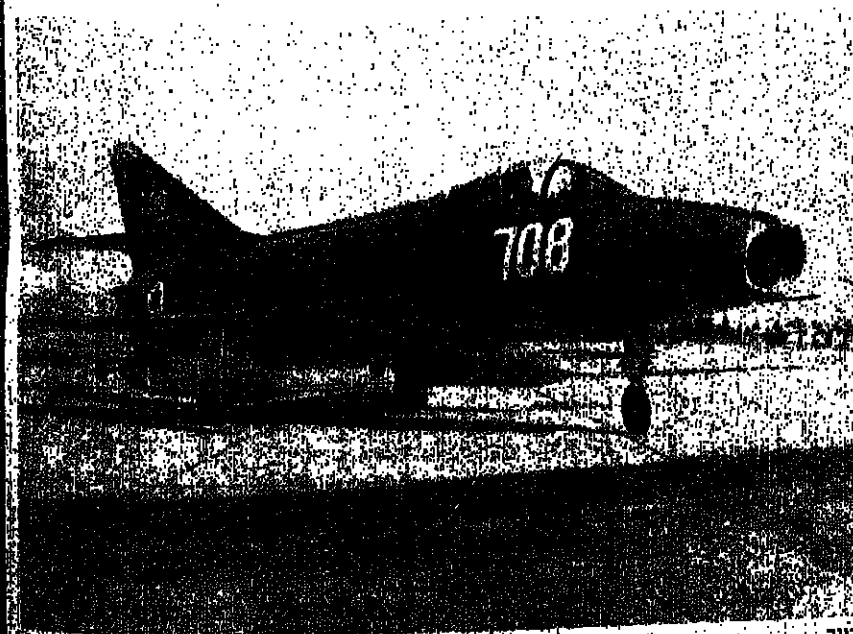
מאת אבי בניהו

מטוס

מטוס

מטוס

מטוס

המטוסים הראשונים שהיוו את חיל האוויר הישראלי, ובהם מטוסים שונים, נבנו בידי חיל האוויר הבריטי, ונמסרו לישראל בשנות ה-40. מטוסים אלה היוו את הבסיס להקמת חיל האוויר הישראלי, ונמסרו לישראל בשנות ה-40.

המטוסים הראשונים שהיוו את חיל האוויר הישראלי, ובהם מטוסים שונים, נבנו בידי חיל האוויר הבריטי, ונמסרו לישראל בשנות ה-40. מטוסים אלה היוו את הבסיס להקמת חיל האוויר הישראלי, ונמסרו לישראל בשנות ה-40.

מאמר מיוחד

משה דינא: "המדינה שלי נשענת על מוסדות אלו, כבתי הספר, המוסדות, הכוחות, שיש אפשרות לנשק בין הלאומיים".

בסבבם ברומניה

דברי הימים יעמידו את יצחק שמיר, כמו את גולדה מאיר, במעמד של מחמיצי השלום. הזרם המרכזי באש"ף מחפש דרך לפתרון מעשי, אבל הקיצוניים משני הצדדים מעכבים את התהליך. המיפמך שעורר סערה, מתפרסם כאן לראשונה, במלואו.

מאת אהוד דור

שח עמיר, (48), נשוי ואב לשניים, חילק לפני שנה מתנועת "החרות", היום הוא פעיל במעשה לשלום ולביטחון, לצד פעילות על אש קטנה בתנועת המרכז, כשהוא מתפרנס למחייתו מייצור וניהול של שתי חברות. עמיר, אשר גדל על ברכיה של "חרות", שהיה ממעצני דרכה, סמוך לשולחן של שמיר ומעמדו מטעמו לתפקידים בכירים במדינה, מנסה היום, על-פי עדותו, לקדם את הדיאלוג בין ישראלים לפלסטינים, ולהתיר ליותר ויותר אנשים את הדרך לדבר עם אש"ף.

הוא שירות מילואים נוסף שלי — הוא מסביר לאשתו את הסיבה לזימה הארוכה, שהוא נעדר מביתו.

היום — שנה אחרי הליכוד — אני מסתכל בלי זעם אחרת. אני רואה, שהליכוד הולך מחיל לחיל, לא מפני שהוא טוב, אלא משום שמולו אין מי שיעמוד ויגיד לעם את האמת. המערך אינו תושבת לכך. הליכוד הימני יקח באופן סתמי את הבחירות, הוא קובע, הם תולכים לעשות את ההבחנה בין שלום לביטחון. אנתו כעדי ביוחן — וזה, המערך, כעדי השלום. הניסיון הוא שנקרס — ואנשים בחרים בקונקרטי ולא במושט. השלום של פרס — מופשט.

אם פרס היה רוצה לתרגם את רעיונות השלום למשה מוחשי, היה נוסע לסוגים, שישו הסכם עם ערבים על המפתח האינתיפאדה, ומביא אותו מוסמך שאיתו היה מתריע לפני העם. כך היה לוחק את הבחירות. אבל הוא מלחן מהליכוד, שיתחן אותו לבוגר. המערך נותן, אפוא, תשובות מעורפלות בנושא השלום — הליכוד נותן תשובות דו-משמעיות — בנושא הביטחון.

הגובה נוספת לחוסר האמינות של המערך פרס אומר, שהוא כעדי אחרת לאמיתות, אבל כראשונה, אנשים ברוחב איום מאמינים שהיה דרך בראשונה — גם אם היה באשפות שמיה תבואה אללי על ארבע — הם משיבים לו, אם היה בארומניה, אין יותר אחרות. אנתו לליכוד לא נעטרף יותר אום רוצים אותם שו אחרם לבד — כי היה מקבל עדי שלוש ארבע מדינות של המהסס. כי ממשלה באשפות שמיר, כששר הביטחון הוא יובל לאמן או שרתן שו היתר — שאף שו, המשרד — כמא, היתח מבחילה את המהסס. אף את האופטימיות הזאת פרס לא מציי.

מה ידוע כך על הפרשה עצמה?

ימים לפני יציאתו של שמיר לרומניה, ביקש ממני צחי הנגבי

שחל שאג, שמיר יירא!

משה שחל. אפשרות ויכוחית שמשוה הדוח.

שקר נאלח, הוג שפתיו של האיש, שהעלה את האדישות והאטימות לרמה וירטואלית, שעה שחן מעלות קצף רותח. מה הכעיס את אמן הדריכה במקום הזה — את ראש הממשלה שמיר? מדוע נתעצרה שלוותו, לנכח דרישתו של חשר שחל לקבל תשובה על מה שהתרחש במגישו עם נשיא רומניה לפני שנה? הוא חרי יכול היה להכחיש הכל, מכל וכל, כמו רבים וטובים לפניו — ולצאת בשלום גם מהעניין הזה — כהרגלו ומנהגיו החביבים עליו.

במשרד האגרוגה משב לו דוברו של חשר שחל, אבישי אמר, כי מדע שנתנו לידו של חשר חביב על מסמך מסוים, שהגיש שמיר לאיושסקו, ובו הוננו דרכים לניהול השתחים על-ידי הפלסטינים בהסכמת אש"ף. שחל הגיש שאילתא לראש הממשלה כבר לפני כמה חודשים ולא קיבל תשובה.

לאחרונה, חסיף דובר המשרד, כשדובר אש"ף אמר, שהגועה אל אש"ף פניה באמצעות רומניה מידי שמיר, אמר שחל כי יש כאן אפשרות של הסתברות נסיבות לדבר שבכיוולת התרחש. הוא ביקש משמיר הסבר מדויק למה שקרה. שחל אמר, שכחבר ממשלה לא ייתכן, שלא יקבל תשובה על שאלה שהוא שואל בממשלה. הרי קיימת אחריות קולקטיבית. אך התגובה של שמיר היתה מדיחמה בנאם ובשפץ קצף שלה.

שחל ביקש לקבל מידע, הוא הסביר לנו, ועל זה הוחקף. אחר-כך חתלו פרסומים, שלא ניתן להם אישור, בדבר חרישה להופטורות אל לחילופין להתנגדות. הדובר מיהר להכחיש את האפשרות, כאילו ניסה שחל לאנוף את שמיר מומין לו ולחצינו כבלתי אמן כלפי ציבור בחריו — ערב בחירות.

יצחק שמיר. תהליך בחירות של שחל

תאריך הניסוח הסופי 16.8.87

תוכן

בחקירו בכך כי:

(1) אין ליטול משני העמים בארץ הזאת את הזכות להגדרה עצמית.

(2) אש"ף הוא הנציג החוקי של העם הפלסטיני ולו המנדט והסמכות לשאת ולתת עם ממשלת ישראל, ואילו למדינת ישראל, מצד שני, זכות חוקית להתקיים בתוך גבולות בטוחים ומוכרים.

(3) כל ניסיון להגיע לפתרון בלי מפלגת הליכוד ובלי אש"ף נידון לכשלון, ואולם היות ש:

(4) התנאים הנוכחיים אינם מסייעים להשגת יישוב סופי של הסכסוך הפלסטיני-ישראלי,

אנו מסכימים לדברים כדלהלן:

(1) צריכים להיות שני שלבים במימך בין אש"ף לבין ממשלת ישראל, כאשר השלב המקדים יוליך להסדר ביניים, השלב השני יוליך להסדר סופי.

(2) בשלב הראשון של הנרימ ניתן לפתוח על-ידי שורה של מגעים שלא ייתנו לחם פרסום, ושש לקיימם ברומניה או במצרים או בכל ארץ אחרת שיוסכם עליה. השלב השני של המימך יפתח תוך שנה מבצעו הסדר הביניים. הצדדים למימך יחליטו על אופיה של ועידת השלום הסופית ועל הערובות הביטחוניות הנדרשות להסדר סופי. יתר על כן יובן, שתוקפו של הסדר הביניים יימשך שלוש עד חמש שנים.

(3) יובן כי הסדר הביניים יכלול כיוון ישות פלסטינית בשטחים המוחזקים על-ידי ישראל מאז יוני 1967, כאשר בירתה האדמיניסטרטיבית תהיה בחלקים הערביים של ירושלים, וכי התושבים הפלסטינים באיוורים הללו יזכו במימשל עצמי במידה אשר תוגדר בשלב הראשון של המימך. הגדרה הזאת תביא בחשבון הן את זכויותיה החוקיות של הישות הפלסטינית על משאבי הטבע, והן את צרכי ישראל בנוגע אליהם. המימשל העצמי ייכון תוך שנה מחתימת הסכם הביניים.

(4) כן יובן, כי הישות הזאת תאמץ מאמצים לאומיים שונים, כגון מטבע, דגל, חינוך לאומי, מערכת שידור עצמאית, הסמכות להנמיך תעודות זהות ותעודות מסע ועוד, שעליהם יוסכם במימך העתידי, תוך הבנה שאף לא אחת מבין החירות הללו תנוצל לשם פגיעה במצב השלום שישור בין הישות הזאת לבין ישראל.

(5) חסכם כולל בנוגע לכינון הישות הזאת, למעמדם של היישובים והמתיישבים הישראליים, לקליטת פלסטינים מחו"ל ושיוקום, לשיתוף במשאבים, לשיתוף-פעולה כלכלי ומסחרי וכיו"ב, יושג בשלב הראשון של מימך בין הצדדים, ישראל ואש"ף. יתר על כן, ונוכח הצורך להכין את האווירה ליוזמת שלום זו, חוסכם כי תוך זמן מתאים:

(א) ישראל תצהיר על הכרתה באש"ף כנציג החוקי של העם הפלסטיני, ואילו אש"ף יצהיר על הכרתו במדינת ישראל.

(ב) שני הצדדים יצהירו על נכונותם לנחל מימך ישיר זה עם זה כדי להגיע לפתרון.

(ג) ישראל תדוע ותבצע הקפאה של כל התיישבות במשך השלב הראשון של המימך ותמשיך כל מעשי אלימות נגד העם והרכוש הפלסטיני. באותו אופן יודיע ויבצע אש"ף על הקפאה של כל מעשי אלימות והסתה נגד ישראל, ונגד אזרחים ורכוש ישראליים.

מבנה של שלום יישוויות

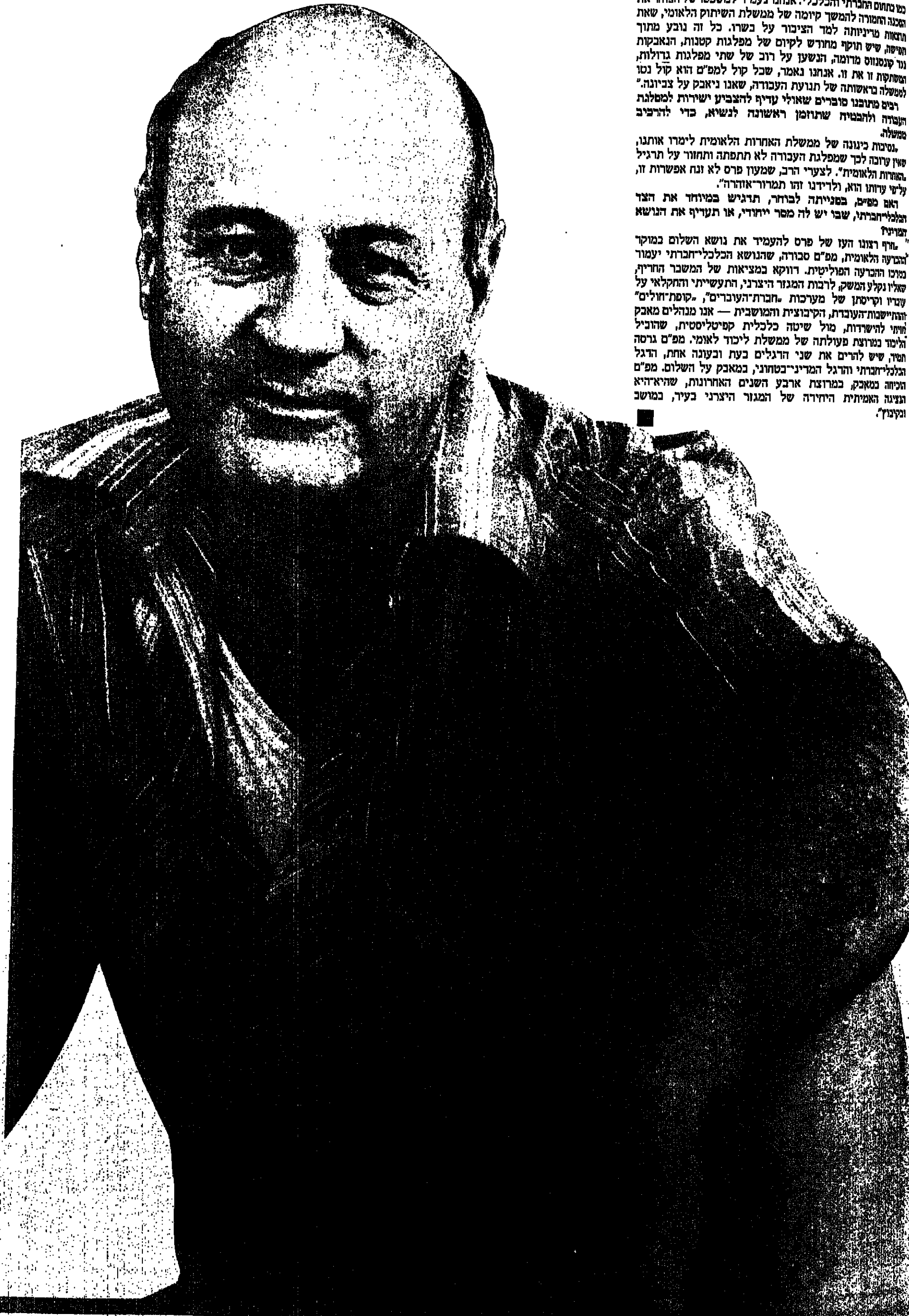
אין הגעה לפרויקט המסמך הזה כבר שלוש ארבע שנים. שאני טוען בליכוד, שצריך לעשות רבייה. זהו הריבוי וההסתברות. אם נבטינסקי היה חי היום — היה אומר: באו נשנה את אש"ף לחוקי בארץ ישראל השלמה מי שרוצה לנחל את המלחמה — לא יכול להישאר באידיאולוגיה של הליכוד.

דבר שני, שמיר הוא אדם קטן — הוא לא בגין, אילו בגין נסע לרומניה, הוא היה תור מבטישט כשכיר הסדר עם אש"ף. לכן התחלתי לבוא עם הצעות משלי, שאותן הצגתי בליכוד ובחן התוכנית להסדר ברך של קונפדרציה. התוכנית שלי מדרבת על שלוש יישוויות: מדינה פלסטינית, מדינה יידן, ומדינת ישראל. תהליך התלבטות כיומה הזאת שלי לביר. אחר-כך פיתחתי את תרעיונות תוך גיחול כיומה הזאת שלי לביר. אחר-כך פיתחתי את מדידור, אחר אלוטם ובני בגין. זה היה ניסיון להגיע פתרון ברך פרגמטי. עשיתי זאת בשביל היחידים ולא בשביל הפלסטינים. עם הזמן, התבנית התגלגלה והפכה מוכרה, עד שהגישו אלי אנשים שאמרו לי, שהוא מעניין את הפלסטינים. הם רצו לראות מי זה עמיר, והו התחלנו בשיתח תהליך עם פרי נטייבה, כששלב המוקדם הוא היה מערכ עם אש"ף ופרסא. מאחר יותר, נטייבה הביא את מיסל אל-חסיני. אילו אחר אלוטם ישב עם נטייבה באותם שלבים הראשונים. כתוצאה מאותן מגישות התחלתי לזכין את יגדי הניל. שמענו מיסל ואני חבנו ביחד את המסמך. מתחממה. תהליך עם מיסל נעשה בקיץ שעבר. שמיר קיבל את המסמך. אבל אני לא ידע אם הסכים לתוכנו, או אם מסר אותו לראשוסקו.

מידע שמיר היה לקיץ אותו מסמך של משה עמירוב. מביחן ששיתח הניסיון הודיע לו שהמסמך הוא כבר נמצא בידו של ראשוסקו ונמצא הסכם לעצירת המסמך. על המסמך תהו רצו גישא-לומנה לרר. לכן רצו שמיר לראותה, ולא משום שאמין ב: אני, גם לא טוען. כמו שחל, שהוא ניהל מגעים עם אש"ף. שמיר, אני רוצה להודיע, הוא ואיש-האחרון שצדע הצעות ידוע ונחמת רשותו הוא אלוף אייזעקוויץ והמסמך קיין.

אם, אפשר הבחנת המדיניות? תהליך להגיד בקיץ רם מן, אני רוצה לרר עם אש"ף. הפוליטיקאים חוששים להגיד את זה. מסמך מנחם בגין. מסמך. אני ניסיתי לשבור טאבו בליכוד — והם בליכוד כבר מתח להגיד את הדברים.

חנו ארז, שלא נבחר כאועמד המפלגה לכנסת, על מה שהניע אותו לרוץ לבחירות, על הצורך בשמירת איון עדן במכ"ם, ועל מציבים עצמאית שותחמקד בנושאים חברתיים כלכליים ותחדש את הסולידריות עם ציבור העובדים. איני רואה עצמי כמוצת, הוא אומר, כפי שאיני רואה את אי בחידת נכשלות אישי. עובדת קיומה העצמאי של מציבים היא ניצחון מוסרי ופוליטי

מאת ישראל זמיר צילם בועז לניר

חנו ארז, מזכיר מרכז מפ"ם, יצא מן הבחירות הפנימיות לכנסת, מנאוכזב משהו. הוא אמר, כי פעילותו הברורה במכ"ם העירונית והקיבוצית, כשהוא חורש לעומק את סגפיה, תיב בסופו של דבר פרי חילולים. הברים רבים, ומכל שריות המפלגה, חברי הקיבוץ הארצי והברים מן העיר, עודדוהו. לרצון. טענתו: לא ייתכן, שכל העמדות הבכירות במכ"ם (מוכ"ל וחיכ"ם) יורכבו ממגוון אחד של חברים ותאיון המקובל יותר. כך אירע בשפיים, בושיבת נירז מפיס הגורלית ובמאבק על המקום השני לכנסת בין חיים אורון (נומס) לבין חנו ארז - גבר הראשון ונכנס כנועמד המפלגה לכנסת. ההליך היה דמוקרטי. אין גם ספק, שגומס הוא מועמד נוכשר ומוצלח, אך האם צודקת נפ"ם, כאשר אינה נותנת ביטוי ייצוגי לחלק מן הדעות השוררות בתוכה?

חנו, להחלטה לרוץ לכנסת - מיה המניע שלך? לא היה זה צעד מתוכנן מראש, כי אם פרי הנסיבות שנוצרו, בהעדר סידור עבודה תנועתי ומפלגתי, לאחר פרישתו המפתיעה של אלעזר גרנות מן הכנסת ותניעתו להיבחר לאלתר כמוכ"ל מפ"ם.

האם הברים רבים המצויים בק לרוץ? "מציאתי את עצמי במרכזה של פעילות מפ"מית ענישה בקרב ציבורי העובדים, שנתתי לה תמיכה ועריפות בכל יכולתי, ושהתה אנכי, שניה במחלוקת. כך קרה, שריבים מחברי מפ"ם העירוניים מהשכונות ועיירות הפיתוח, מלעד אחד" וחברי קיבוצים עודדו אותי, כי ראו בי שליח שלהם. גם אלעזר גרנות, באופן אישי, נימס את צערו בכך שציה לפתוח את דרשימה לכנסת ולהבטיח ייצוג מאוון, ואני מצטט מבריו בריכ"ם מפ"ם, שלא ייתכן ש 51% מן המפלגה לא ימצאו את עצמם שוב מיוצגים בסיעת מפ"ם בכנסת."

מדו ברוך המפ"ם 51% 51% משק את תוצאות המחלוקת שעליפה הכרעה במונח בוועדה החשיעית, ההחלטה על המשך שותפותה של מפ"ם במעריך. המוסדות הנכונים של המפלגה עדיין בנויים עלפי הרכב הוועדה הקודמת, כי הוועדה האחרונה והוועדה העשירית דחה נבחרת ומושב האישן עסקה בגיוש המצע של מפ"ם לקראת הבחירות לכנסת ה-12, ועדיין לא בחרה במוסדות המפלגה."

ניצחון מוסרי ופוליטי

חנו, אתה הלא נבחר ב-51 המנדטים האחרים. כיצד תפסיר

התפסיר היצירות, קנה. ממשלת האחרות הלאומית ובחוקי הנסיבות פרשנו מן המעריך. עכשיו החל הקרב על מפ"ם העצמאית. הקרב הזה, ואחר נוצרת בו: איני רואה עצמי כמוצת, כפי שאיני רואה את אי-בחייתי ככשלו אישי - דווקא גיליתי תמיכה גדולה ומרשימה ביוברכי. אין לי ספק שעובדת קיומה העצמאי של מפ"ם - הוא ניצחון מוסרי ופוליטי."

למה אתה מתכוון? "המערכה על מפ"ם העצמאית החלה עוד לפני פרישתנו מן המעריך. כוכו, הברע מרכז מפ"ם על פרישה מן המעריך המדיני."

תעודת-זהות

חנו ארז (49) חבר קיבוץ הארז, נשוי מלס 4 ילדי שדה-ירבורג, רביסון (מלי) בצנחנים, הנדן המוסד חחינוכי, שומריה - משמר-העמק, מורה ומחנך, בוגר אורנים, אוניברסיטת חיפה, סגן יו"ר אגודת הסטודנטים בתקופת מהפכת ישי. בין התפקידים שמילא: מזכיר קיבוץ, רכז הוזהנה הראשית של השומר הצעיר, יושב-ראש מועצת תנועות הנוער בישראל וכולם מזכיר מרכז מפ"ם.

התלמדות, תוך המשך קיומו בהסתדרות וברשויות המקומיות, ומתוך שמירת העיסוקיו בכל מקום שבו תלך. העבודה עם הליכוד - יאנאב נפדר, ובכל מקום שזו תיאבק בליכוד - נלך במשותף. קמה אז קבוצת חברים מרכזית מאד במפ"ם ובקיבוץ הארצי, שביקשה להמיר את המעריך ב-מערכת, שפירושה הקמת חזית, רשימה או סיעה משותפת עם רצ" בכנסת. חברים אלה עשו, ככל שכלו, להעדרת ההליכה המשותפת עם הרץ" על-פני חידושה של מפ"ם העצמאית. כמרכז, היו חברים שחשבו, כי יש להעריך את האופציה של ההליכה עם מפלגת העבודה, בהאמינם כי הפרישה לאחר הבחירות וכינונה של ממשלת האחרות הלאומית לא הייתה מוצדקת. הללו גרסו אפילו איתור עם מפלגת העבודה. עמדתו המוצהרת הייתה ונשארה, שבתוך הנסיבות הפוליטיות, החברתיות והכלכליות, שנבעו מקיומה של ממשלת המליכוד הלאומית, ש-לכרה את מפלגת העבודה בעבתות - נוצרה סיטואציה חד-עמית, שנתנה תוקף לחידוש מעמד הפוליטי והארגוני של מפ"ם כציבור. ממה זו גרסה, שיש להחזיר את מפ"ם אל גורסה הטבעי, הלווח על הנושאים החברתיים והכלכליים ומתבסס על חידוש

בארזים נפילה של הבת

הסולידריות עם ציבור העובדים, תחת הסיסמה: אני יכול לקבוע בקהירות, שהקו הזה ניצח לכן, אם נכשלת פוליטית ולא נבחרתי לכנסת ה-12 - לפחות, חסן שעלי נאבקתי הוא היסס בחלטה של המפלגה כולה."

הכרעות כבדות-משקל

מפ"ם היא כיום עצמאית ויש בה תמיכה שמואל וימן. מה, בעצמם, אותה מחלוקת ועל מה נמשך המאבק? איני אודה את החלוקה בין שמואל לימן, אין אדם שמאלי ממני, ישנם אולי שמאלנים. זו הבונה בלתי פלוגתנית ביום, קיים ויכוח היסטורי בשומר הצעיר" ובמפ"ם, על דרכה של הציגות הצגצאליסטית ועל היסס אל בעלי-הבת האפשריים. לצערי הרב, במדינת ישראל, חזיקה אל השמאל גמדות על-פי הקרינה ליאסר

מפ"ם תמשיך בתעמולתה בביקורת נוקבת של מדיניות ממשלת האחרות הלאומית, על שני שותפיה. היא תפנה אל נפגעי אותה המדיניות בנושאי השלום, הביטחון, הדריקים והיהודי-ערבי, כמחשבים החברתי והכלכלי. אנתנו נעמדי למשפטו של הבהור את המבנה הממדי להמשך קיומה של ממשלת השיתוק הלאומי, שאת תוצאות מדיניותה למד הציבור על בשרו. כל זה נובע מתוך תחושה שיש תוקף מתחדש לקיום של מפלגות קטנות, הנאבקות תיטוט קטנוני מרומה, הנשען על רוב של שתי מפלגות גדולות, השתוקות זו את זו. אנתנו נאמר, שכל קול למפ"ם הוא קול נטו למשלה בראשותה של תנועת העבודה, שאנו יאבק על צבינה. רבים מתבוננו סובבים שאולי עדיף להצביע ישירות למפלגת הבהור ולהבטיח שתומכו ראשונה לנשיא, כדי להרכיב ממשלה.

נסיבות כינונה של ממשלת האחרות הלאומית לימדו אותנו, שאין ערובה לכך שמפלגת העבודה לא תתפתה ותחזור על תרגיל ההחלטה הלאומית. לצערי הרב, שמעון פרס לא ונח אפשרות זו, על-פי עוזו הוא, ולדידנו זהו תמרור-אזהרה."

האם מפ"ם, בסגניתה לבדה, תגיש במיוחד את הצד המליכודי-חברתי, שבו יש לה מסר ייחודי, או תעדיף את הנושא המדיני? "הרץ רצונו העז של פרס להעמיד את נושא השלום במקור הבקעה הלאומית, מפ"ם סבורה, שהנושא הכלכלי-חברתי יעמוד מוקדו הבקעה הפוליטית. דווקא במציאות של המשבר החריף, שאלי נקלע המשק, לרבות המגזר היצרני, התעשייתי והחקלאי על עמדי וקיסטן של מערכות "חברת-העובדים", "קופת-חולים" והמיישנות-העובדות, הקיבוצית והמושבת - אנו מנהלים מאבק ושוו להשדרות, מול שיטה כלכלית קפיטליסטית, שהוביל הליכוד נמרוצת פעולתה של ממשלת ליכוד לאומי. מפ"ם גרסה תיח, שיש להרים את שני הרגלים כעת ובעונה אחת, והדגל הכלכלי-חברתי והרגל המדיני-כסותוני, במאבק על השלום. מפ"ם תכונה מנאק, במרוצת ארבע השנים האחרונות, שהיא היא בעצמה הממיתית היחידה של המגזר היצרני כעיר, כמושב ומעריך."

מרכז המפלגה החליט על משלחת בלתי מאוונת לכנסת הנח. האם זהו סוף מסוק שאין ממנו תיפקוד? האם ידוע לך שהא ממוכניו מפ"ם עוללים שלא להצביע בשל כך למפ"ם? ברעכתם לעשות בנידון?

מי שמכין מזה חיים פוליטיים ידע שכפוליטיקה אין סוף מסס. גם אם הפסדנו קרב - עדיין לא הפסדנו את המערכה כולה. והראיה: מפ"ם העצמאית קיימת ומבטנה העליין יהיה בקלפי. לאח הבחירות נעמוד בפני הכרעות חדשות, וייתכן שתהינה קשה וקבואות. אם תנועת העבודה תנצח בבחירות - נצטרך להיטח על השתתפותנו ועל נציגותנו בממשלה העתידה. אך אם אולי הליכוד ינצח ונוותר כולנו באופוזיציה, גם אז צריך יהיה להמשיך על רפסי שיתוף הפעולה. יש להבין, שכנסת ה-12 יזכר על בחירות איחוריות והעלאת אחוזי החסימה. אף אנו נצטרך לחת א דעת על אופן שיקומנו הפוליטי ודרך פעולתנו במציאות החדשה. אלו הן הכרעות כבדות משקל ואני מציע גם לחברים המאוכזבים מן הרשימה לכנסת, שלא לוותר על שותפותם הכוחם להכריע על דרכה של המפלגה לכאונת. מי שלא יהיה שותף להישגה המדיני של מפ"ם בבחירות הקרובות - יפקד את חלקו בהרכבת המוסדות העתידיים של המפלגה."

חנו, אתה רומז בעצמך, שאם תנועת העבודה תנצח, קיים אפשרות לפצות אותך ולמנותך שר בישראל? "ה, אתה מפליג קצת רחוק מדי זו אינה בעיה אישית שלי. אי מציע מאור למפלגה לשקוד היטב על תיקון המעוות, כדי שהרבים גם יראו וגם יישמעו. כך אנו מבטיחים לאותו ציבור גדול ומאכזב תן בקיבוץ-הארצי והן במגזר העירוני, שכיום מהסס להצביע מפ"ם - שיוכס גם ביטוי הפוליטי בייצוג במוסדות העליונים של מפ"ם ומטעמה."

פרישת ותר - לא הפתנה

מרכז מפ"ם בחר לאחרונה את אלעזר גרנות כמוכ"ל המפלגה לארבע השנים הבאות, שישו חורשים לפני תום הקרנציות ופכו חסם כל אפשרות שתפקיד זה ימלא בעתיד קליידי אדם אחר. האם לדעתך לא ויתר זו שגיאה? אין לי עניין להעביר את הדין לאפיקים אישיים, ומטלת עלי גם תוכה הליאליות לעמית בתפקיד. לא הסתירתי את דעתי מאלעזר שדיה זה משנה להפך את החלטות המרכז, שקבע את סורידיהם של הוועידה, אשר תתקיים בשני מושבים. המושב השני שיתכנס לאחר הבחירות - יעסוק בשנייה הארגונים והמבנים של המפלגה, יאשר תוקף חדשה למפלגה ויבחר את מוסדותיה החדשים, כולל המזכ"ל."

מורע, אפיקן, התעקש אלעזר גרנות להיבחר השעמס בתפקיד הנסיבות, עם ויתורו על תפקיד ראש הרשימה לכנסת והפקדתו בקי יאר צנן, ראה אלעזר גרנות צורך לחדש את מסק המסכות של המפלגה גם כלפי הסיעה העתידה והעומד בראשה. גל ספק, כמושב השני של הוועידה יעמוד הכל לבחירה, בהתאם לחש החדשה שתויקבע, לרבות מוכ"ל המפלגה."

מחמד ותר, זה שנתנים, מנהל מיימ עם חריש. תאמול ירעמם על-ידיך כיצד אתה מעריך את פרישתו? "קשה להגיד שותפתענו. איני חושב שהליכוד גרסה וא אלקטורלי למפ"ם, הן כרובי הערב והן כרובי היהודי. לא סור נצח שהייתי הלוך עליו ועל עמדותיו."

לויף וורי נסע משערת למקישט, בניגוד לחלולות המפלגה. כיצד "בלעתי" את הצעצוע? "גם אם לטיף הווי קיבל בינתיים את פרס טייסק. לשלום על פעילותו, אין להכחיש שהוא פעל בניגוד מוחלט לחלולות המפלגה ודישר בכך את מרות מוסדותיה. לצערי הרב, היו בתוכנו חברים מרכיבים שלא יסיעו להעמידו על מקומו ואיפשרו לו להמשיך במעשיו."

נציגות המגזר היצרני פיושבדיאש מזה הבחירות של מפ"ם, האם תעמידו הבחירות של מפ"ם? "תמקד במלחמה בשמעון פרס למפלגתה בשולמית אלדני, איני"

מכאן יוצא

240

ארבעה גברים התגלגלו ביוגוסלביה על שמונה גלגלים. הגיעו לכפרים נידחים ופגשו דובים. כל מה שרק על אופניים אפשר לעשות

מאת שלמה גלזר

ארבעה גברים, צעירים ברוחם בני ארבעים חמישים קיבוצניקים מגידוד חורו לאחריהם משיל אופניים (תורגיש טיול ולא מסע) לארכי של הים האדריאטי ביוגוסלביה — מלובליאנה ועד רובובניק, אין מרחק במשורה רגלית או במהלך הנוגע ממספר גיל, אלא כשיל שהא חלק מתרבות אופניים רחבת-ידיים, שקנתה לה קהל מעריצים גדול בקיבוץ. הרעיון לראות את העולם כטיולי אופניים מתגלגל כבר במחוז של יצחק בורזר (כ"ז), כבר זמן רב. עם מנהל רובובניק יצא לפני כשנתיים לגיחה קצרה לאי כרייתם. בכירתם ראו השניים כי טוב, ומאז הם מתכננים מסע לכיבוש החוף היוגוסלבי. במהלך ההכנות צמד לצוות בני פרט ומיפה פלע מוזהר, שאר הציר והכרית תיכנסו ותרעו עבר לפני ביצוע.

שלא יהיו אידהגות, מפרס כולו, הורבן הבלי רשמי של החברה. עשינו מיון קסרי של מצטרפים, כאשר הקריטריון העיקרי היה ראש אחד, ואנשים לא נלחצים. ידענו, כי אנו חלכים להרפתקה עם הרבה רגעים כלתי צעירים ורציני צוות לעניין.

פרק ראשון ובו יסופר איך הופכים אופניים לחבילה

באחר שמדובר בחבורת, תפריטים, אשר נאלצו לגייס שאריות תפריט קיבוצי רל, גם לצאת לדרך מלווים בחיוב חתמן של סדרן. והעבודה — היה ברור לרוכבים הנחשבים כי

עזר עזר, קצין אגף אגף אגף

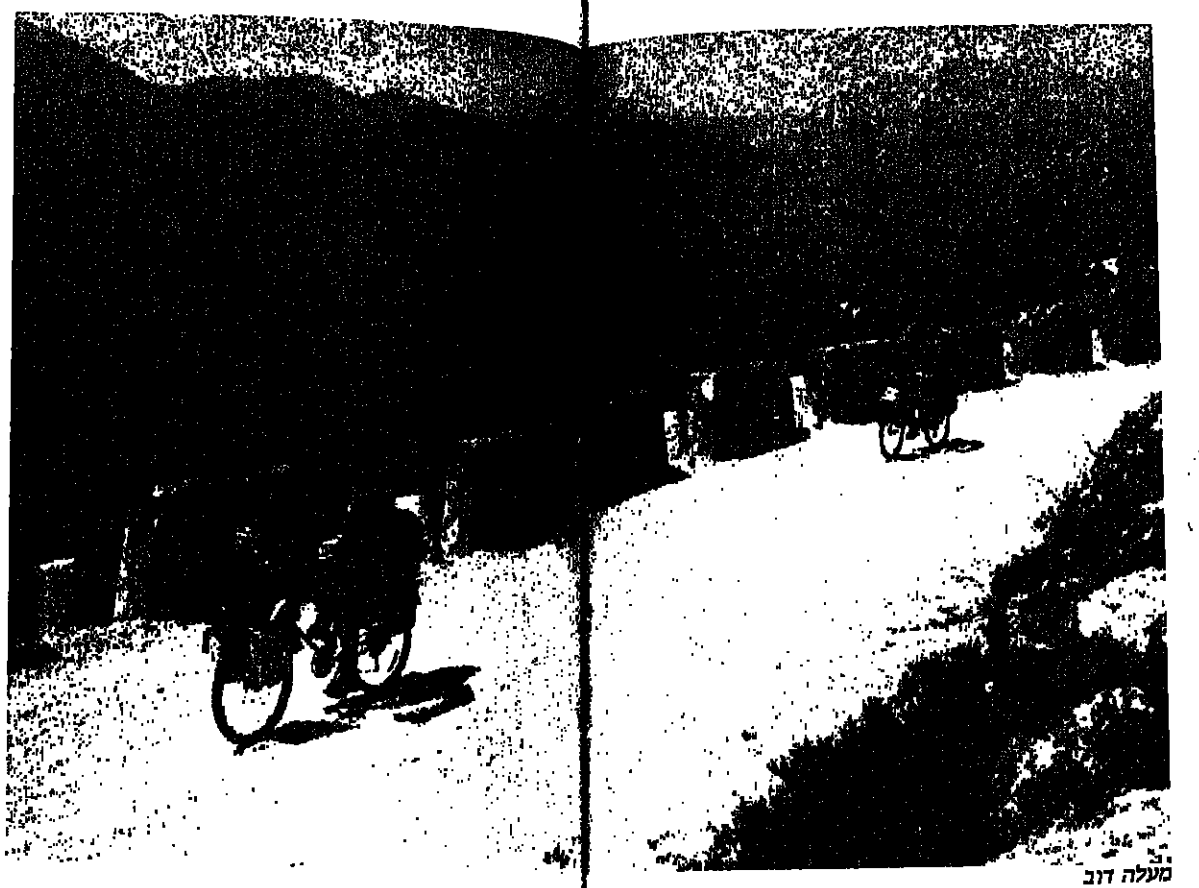

אופניים במעטן אישי

פרק שני ובו יסופר על גשם ואדיבות יוגוסלביה

גשם הוא אורב רובי האופניים. בבית רטוב חלקי רוח לקיחה רגיבית וזרזית עצמות הם לא כרוי מתכוון למצביח מרומם. יום אחד, מספר כולו, גשם עזינו גשם עז ולוארן 12 הקלם האחרונים של היום, התמודד כל אחד בעצמו עם הקור והרטיבות. ניתנה לו הוראות כלתי חזרת לברוק מוזיק נוחות הליפות הסערה שלג.

לקראת ערב הגיעה החבורה לפאתיה של עיריה קטנה. מכיון שהיה יום ראשון, הרחובות היו שוממים לחלוטין, כאשר הרחובות נמצא בופה פתוח, שבו היטיבו כרסם גברי הכפר כיון ובכירה (נפח) יש להסכים, ואם מעין בית-מרחק מקומי, שבו ניתן להשיג יין וזירה

מעלה דוב

המכניסים למדינתם רבעי בקר עטופים בשקים. לאחר שהצמד למעלה מכל מסע שלא מורכב בבשר ולא ממון לצפירים, מצא עצמם הקיבוצניקים על המרשאה של שדה התעופה, מרכיבים את האופניים לאורך המספדים של השדה היוגוסלבי. תוכנית הטיול כללה מסלול של 1000 ק"מ לדרך, לאורכם של חופי הקסמים של הים האדריאטי, עד בארן עיר הנופש ורובובניק הכוזנה הייתה לעבור כ-70 ק"מ ליום. 16 יום והקצבו לדיוש וחמישה ימים נוספים לטיול ברכב לטיסטיגרא סראייבו וזאגה מסביר בזה: ידענו, כי יוגוסלביה היא ארץ רחבת-ידיים ורחבת. אנוהו דר לא צעירים. היה ברור לנו גם, כי הכוזנה היא לטייל ולא לקרוע את עצמנו. היום ביוגוסלביה נמשך 15 שעות, כך שהכוונה הייתה משך כמו זו של חפר חוקן והמנוסה... ולנח.

מחר מאוד הסתבר לרוכבים, כי יוגוסלביה היא באמת ארץ חדרית, כמו שכתבו, וכי כושרם המצוי בקנהמידה ישראלי אינו עומד בתוקן היוגוסלבי, הרבה התבטא בכאבים והתכווצות בינים הראשונים. על רקע הקשיים הבליתי צעירים עמדה במבחן החלטה המיון המוקדם והנוקשה של הצוות. בנסיבות אלה נולדה גם תאוריית 70 האחרו של החבר מנחם, שגרס כי אסור להתאמן יותר מ70 אחוז ממה שהגוף חס כי מותר, ואין, כיי להימנע ככל מוחי מפציעות ושרירים קרועים. קל לשער את קצב ההתקדמות, שנות יישום התאוריה בעליות הרי יוגוסלביה.

פרק שלישי ובו תשובה ימרתה של עופרה חזה

שעת שעות צהריים. הריחו נשבה קיררה, הגשם טפף והחברה מצאו את עצמם מכורבלים בחליפות הסערה החבורות לום, בכיכר של כפר נידח: חוסמים מהמה מתחת לגגו, עד יחלף ויש העם לא מיהר לחלוף והקור הלך והתגבר, לפתע עלתה שירה מאור הבתים הסמוכים. בתחילה התקשו הרוכבים לזווח את הקול. אף משנה היה בו מוכר עד מאוד, עד שהמוזיקלי מבין הארבעה שפך עשורה חזה. קולה הגלול של חזה, הכובשת אירופה, נישא לו מדי היוגוסלבי מזהה את הלהים הירוק. יסתחו שרערי צדיק. חזקה הגלגל, הקור שכוון פינה את מקומו לתום שכלב העולם נאה לפתע מסביר פנים ומתחיד: אנשי הכפר, מיותר לציין, משוכנעים עד עצם היום הזה, כי השיר הוא מקורו בהרי הבלקן ובצב מביתם כיצר יהיה את צליליו חבורת רוכבי אופניים מזהה. שהצטרפה אליהם לבוס כירה גדולה ומקציפה.

חזה פגני עצמה, לעיתים עוצרת נשימה ממש, היא הנהיגה בכישי יוגוסלביה, שפתלתלים הם ועוברים ררך מצוקים ותחומות. תהנים היוגוסלבים שורים פרק נפרד, אך בקיצור אפשר לומר, כי כל הקשר בחמוריהם וציות להם הם בגדר המלצה בלבד, אבל לכך עד נחור במשך.

פרק רביעי ובו יסופר על דוב אפור שבחר ראשון

הקדמה קצרה והבררית, האגורה היא תחת-יורה בגילגוליו הטבעי, כפי שמכנים אותו בסרביה או קרואטיה. הרוכבים גילו אותו גדל בר בצדדי הרכים בצפון, כאשר לובליאנה עדיין במריחה. אך ככל שהדרימו נקלעו בחותם, שהם תאווה לחך, כשלים לאלילה. אך אליה וקץ בה, את האגורה מחבב מאוד גם הדוב האפור, שהמפגש עמו עלול להסתיים גם באופן לא סימפאטי, בין היתר במסקנה, שלא רק מאכלים צמחוניים עדיים לחיכו. כך על כל פנים מזהירים השלטים בצדדי הרכים.

בבוקר יונוני אחר נוערו הרוכבים בשדה-החתים באמצע המעלה. לאחר ששבעו דיים במתקדמתחוק הזה, עלה החבר מיכה על אופניו וחלח מרוחש במעלה הדר. לפתע נשמעה חנטה. מיכה מצא עצמו ניצל פנים-אל-פנים מול דוב שויק מרומי המצוק. השלישייה שנותרה מאחור חשה לעוררנו וראותה, כי הוא נרעש ונרגש. תחקיר קצר העלה, כי במצוק הייתה ירידה, שרבת נוהגים הרוכבים לקפוץ לכביש ולחצותו. ככל הנראה, הדובים קשובים רוגשים לרעש המכונית ומנסים מלפנשו, אבל אופניים מדיכו לעולא צצו לרוב האופניים מיכה הורשם, שהרוב והפתע לא פחות ממנו ועוברה היא כי ברח ראשון, החבורה הרגשת חגנה את סימו המוצלח של המפגש בהסבת שמו של המעלה למעלה רוב.

סיפור המעלה החלול הבא, שוכה להנצחה באמצעות שם עברי, מחייב קצת רקע בגושא התחבורה. כל-ידיכ נסמן בכבישי יוגוסלביה הוא משאית עתיק-יומין, מימי מלחמת העולם השנייה. המשאית המשרתת בעיקר את תעשיית העץ וכבישי הארץ מלאים בהן, כשהן מטפסות בגניחה, עמוסות בול-יעץ, במעלה ההרים.

בוקר אחד, בשעת שהחבורה ריושה בעו במעלה הדר, מנחם השמיע קולות מתקשים-משוהו. משאית מן הדגם המתואר עברה בסמוך לו, ונהגה היצי לרוכב העיץ טרפם. מנחם נענה ברושן. לא חלפה רסה, אופניו נגררו על בול-יעץ והוא הצטרף בתא הנהג,

מנפנף לחבריו לשלום באומרו: ניפנפו למעלה. שלום, ברח אותו דנהג, שמי מחמד.

מנחם, שנשמתו פרוחה וממאני העלייה שכת, כי רבים מבני העם היוגוסלבי הם מוסלמים ודבר אין להם עם בני-הדורינו הערבים ובוראי שלום, שמי מנדל, כך עלו להם מוחמד ומנדל במשאית השיכו: שלום, שמי מנדל, כך עלו להם מוחמד ומנדל במשאית עתיקה במעלה הדר. על מהירות המשאית ניתן ללמוד, מהעובדה, כי כשהגיע מנחם-מנדל בשלום, לפסגה, לא חלפו להן חמש דקות ושאר החבורה הגיע אף הוא. לוכד אריכותו של מוחמד ובהלתו של מנדל, הוסב שמו של המעלה ההוא ל"מעלה מנדל".

אחד היתרונות הבולטים בטיול שכזה הוא עלותו הנמוכה. בתכנון הראשוני דובר על לינה בקמפינג או צימר נעים — מיטה + ארוחת בוקר בבתי הכפרים, מחר מאוד הסתבר, כי זה יהיה קשה. תפקיטית וכי הגרעון בדרך, והוחלט על לינה בצדדי הרכים, ליד מעיינות, נהלים או חורשות. הבעיה שנוחרה היכן יעשו מקלות. סוכס שפעם אחת בארבעה ימים ישכרו צימר או קמפינג למילוי צורך חיוני זה. הכלכלה היתה בקטגוריה שונה בחמישה דולר ליום לאיש, אפשר לקנות ככל העולה על רוחך בסופר-מרקט המקומי, ולראינו ארוחות שחיתות של ממש. מגבלה נוספת — בנינו למכונית, שבקיננה בטיול מיקום לינה הלילה אינו קריטי, ואפשר לקפוץ לבלות או לסייר בעיר אם ישנים במבואותיה — אופניים, מכונית הניידות, הם במעט כמו טיול רגלי. ופירושו של דבר: במקום בו התמקמת כסיומו של היום, שם גם תעשה את הלילה.

יתרוננו הגדול של טיול-אופניים, לדעת חסידיו, נעוץ בעיקר באופי המיוחד, המאפשר לך לפגוש את הארץ נופיה ואופיה המיוחד באופן בלתי-אמצעי. ארבעת הרוכבים מספרים שהגיעו במסעם לכפרים נידחים, כאלה שהדרימה ססחה עליהם, שם ראו באבישקות וקנות קרצות כחרמשים: כל-י-עבודה מעץ, ממש כמו במדואינים של ראשוני ההתיישבות בארץ. וזה טיול, שבו אתה רואה את הארץ והנוף במימד שונה, אמיתי יותר. במכונית אתה חולף סמוך לרוכבים, באופניים אתה נוגע בהם.

באשר לעלות. הטיול זול ביותר, כ350 דולר לאיש, ל-21 יום

שלוחה רוכבים ואחד מוציא

טיול, כולל הכל: כמובן, בתוספת כרטיסי הטיסה והמסים — 500 דולר נוספים. רושם כביר נוסף עשה על החבורה הנוף, צריך להיות שם, כדי לרדת לעומק: של החוויה, מים בשפע, הרים יערות, המגיעים ממש עד רופי הים הנהריים: פשוט גר-ער, בחושי-ההנחה מוגשים מקומיים לבושים וחיירים בעיקר תיירות, לבושים קצת סחות. גם זה, כידוע, מרכיב המגוון את הנסיעה ומסיף טעם לחיי המטייל.

מלת נוספת על הנסיעה באופניים, רשמית אסור לנסוע בכבישי יוגוסלביה באופניים. באופן זה יש בו-הדיון בטיחותי רב, שהכבישים שם צרים, ובדרך-כלל בצד אחד. לפחות הם מתחילים על-פי תוהם, ועל שוליים איש עוד לא שמע שם. מרובה בסכנת נפשות אמיתית, את כל הפרטים האלה, מורים הרוכבים האמיצים. לא ידעו עד שהגיעו לשם, ואז כבר היה מאוחר מדי לסגור בול, מנחם, בני מיכה מסכימים שהאחר, שהוציל היה מאו לא שיגרתי, וול וחוויתי מאוד. אבל כל מי שהתחלה עוררה בו חשק, מותר כזה, כי הניסיון אינו מומלץ למי שאינו מורגל במאמץ פיזי קשה ובקמירה כמבחן של "בזה הסכל", מבחינה: החבורה חמסע הצליח. עובדה היא מתכננת בכך גיחה לסקנדנביה ארץ מישורית שתרסה אד השרידים משוט אינה מעניינת אותם.

מאמר ויליאם

קייץ תוסס

אמנויות, עבודה קבוצתית של הורים וילדים.
היה נופש פרטי, עם חוכן ייחודי, לילדים
ולהורים גם יחד. והכל ברמה גבוהה מאוד
ומבוסס על מקסים. יש לכם שאלות? תפנו לחגי
הירדא ט"ל: 052-448248, או לנורית מורכ,
ט"ל: 03-5593601.

מי שלא היה, מי שלא שמע... לא יאמין.
 25 כ"ב כ"ד החקירה באמפיתיאטרון בקיסריה
 קונצרט של 14 לקחים של נגנים בני 6
 16 כולם חלמירי בית-ספר "מאחיה" 120
 נגנים צעירים אלה, בשיתוף פעיל עם נגן
 האורגן המוזיכאי, ג'ורד' מלחין, מלחין
 המוסיקה בכל שחר בורק נ 6; וקדחת נכון,
 רק נ 6; כל כך רחוק נחשב נחשב מבטיח
 שיטת "מאחיה" מבוססת על עקרונות של
 ציחיות ופיתוח לקונון של כלים כגון:
 כינורות, אורגנים, סינטיסיזר ועוד.

גם את התענוגות הקולינאריות לא שכחו. דווקא בחורש יולי החם החליטו "להיכנס לספר השיאים של גינס" ולא על אכילת

A high-contrast, black and white photograph of a group of people, likely a family, in a candid, possibly outdoor setting. The image is heavily stylized with high contrast, showing silhouettes and bright highlights. In the foreground, a person is seen from the side, looking towards the right. Behind them, another person is visible, and to the right, a third person is partially seen. The background is bright and indistinct, suggesting an outdoor environment. The overall mood is candid and intimate.

[illegible][illegible]

תרבות, כסית"

Stand up Comedy, שניים או שלושה שחקנים, ומרים פנטומימאים יגישו כצורה מאוד מצחיקה ונכונים מאוד רציניים. פעם בחודש יקראו אמנים וסופרים מספריהם או

עליזה עולש. חברה טובה

משל סופרים אחרים, לפני באי כסית. וכמוכן, ואיך אפשר בליז עליוה תארגן ערבי שירה בציבור. כל זה — ללא תוספת תשלום. מתווה של בעלת המקום, צביה, לאוהבי „כסית“. אמרתי לכם כבר, שעליזה חברה טובה של צביה רק חברים טובים עושים דברים כאלה.

מה לא עשתה עליה
עולש, לידת וורשה,
פולין, ומאז שנת 1935
חלק מוכר כנער
הישראלי, במיוחד בנער
המאבק, קולטת אנשים
חזקים ומפיקה... ונשכח
שנשכח במסגרת עכו את מחזור של
שני קינן. "מפוזרות". עליזה הולכת לאט,
אך טובה מוד... לרעמוק.
ישו הבהיר של כסית, וחושבו מן לעלות,
כי לזות למקום הכסית, מוזין להלילה
המסמיתים של תלביאם הקטנה המבטשת
ונטאלנים, משו מיוחד שימורן את תושבי
נעור עליזה ואמרה עליזה: שולחנות
נכסאות נוחים — יש, קיריד לקיץ וחימום
לחורף — יש, מלבידות המודות — בינינו
המשיפה של דן כנאמק, נעפר, וחסיה
מוז של הנריז משלה ברנסיין — יש, מונק
משבח של סלטים, קראוסונים, לחמים
מיוחדים, חממת תבלינים — יש, מכל
מפתאות, גזים, ממאליים, צילונס וכו'
המכלים הידועים של מטבח "כסית" — יש.
ואם זה לא חזק אחרת, תרבות.

מים חמישי האחרון התחילה בכסית"
העמלה התרבותית. כל יום מסתמך
על יכלו אהבי מוסיקה בא' ליהנות מהופעת
להקת מוסיקה טובה. ביום חמישי האחרון
פתחה הירבעיית המצוינת למסמית ג'א' את
ההעמלה התרבותית בכסית". אני מקווה
שעצמם רבות נוכח לשמוע אותם. מנהל
הדפדפני ומנהל הקספוטון אילן מוכיח
והישיבס, את הסוכוב בארץ, כל יורד; מנגן
הבס, סוכוב, והשולט על כלי הקשה, בעל
הדיים הרויות והידיות – אמיר חלפון.
עם משיבועים יפועים ואיכות בתרבות

עוגה ביתית במקרר מסתובב

ככלולה (ה) לאחוז את הארץ. (ו) להביא את
המסכולוגיה של מכירה. רוחי יודעת את כל
זה, בשקט ובלי להרים את קולה.
לרוחי יש "תחבובים" לאפות עוגות. והיא
מכירה עוגות למי-היודעת של תחביב ובגיר
משותחה, לא לסתם תגיגה, העוגות מצוינות
לא כאלה עם שכבות של שמנת וסוכרים
בצוקינים. לא. עוגות פירות, בגינה, שיש
שוקולד... כאלה שאנחנו מקבלים אצל סבתא
ואל אמא, כשבת אחר-בצוקינים.

כספן, שביהו התברר הסוד, וכדור יתר
מסע את לועזת אבנא עכשיו. כספן יתר
את בסית' ורחי מביא כסמנה עונת
לפוע, עבר בא. חקוק שיהי על משת
משוב, אך רחוק מרי עז ביתח. את
העונת מאכסנת ציה בתוך מקד מקטוב
בעל קדש ונכית ורחי אורח. כי אצח
אותה ליעזת עונת שפרם את לא מצח
וב לא אותה עונת כבית.
רחי נתה. לי עורבם. קרובים יקריב
מרם יסור. כל בעל מלחח מסי לית
ואצל שר רחי, חן מרסח. כי שוח
העני יגלה. לי סח. את השרח
שופים ורברבים אדססח. את משמשים
חא מלכא בקת יתר רכב עילת מעם
ליתח כשת איתח ואת רחי מלחח
עלית אכתי סוכר ורחי חרם
סח מקד חרם.
מרם יסור. כל בעל מלחח מסי לית
שוחה לבק. חל. למרח את משח אבני
העני בעל מרריה לבסח ולכסח ונכית
לחסיח את משרח. את ונכית לבק מרם
כלשח ואשח בתחם חרם חם כיתח
ר שרובם כיתח

יד למה

בצנא. עם חברות כאלה אפשר לנגנז סוסים
אך לא צביה ולא רוני וזו גונבות איפפע
סוסים, אפילו לא עוגידה, בוודאי הכנתם, שוחר
ל פתגם המצייני עיריות אמיתית.

רוח צפירי: מקור מלא שעות

היה עובדת קשה אך אהבת מאוד א

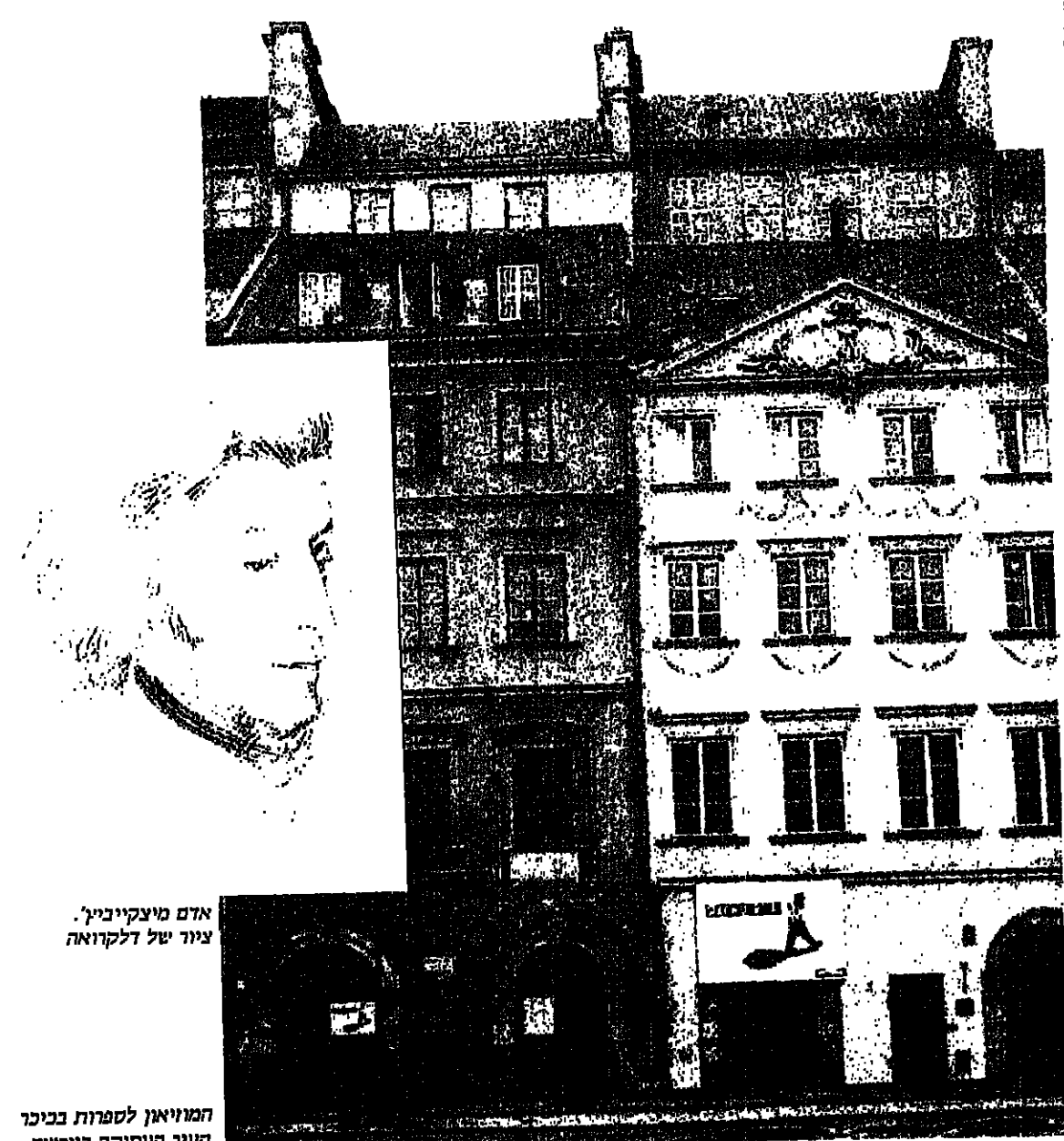
עבודתם וספריותיהם. שנה לאחר מותו של המשורר ולדיסלאב
ברונייבסקי, הפך ביתו למוזיאון ושם נשתמרו בקפידה רהיטיו,
חפציו האישיים, ספריו וכתביהיד שלו.

בסביבה הטבעית

האין זו דרך טובה יותר לשמור את "סביבתו הטבעית" של סופר, תחת נסיון השיחזור במסגרת המוזיאון, — אני שואל את אודרובאז'פיניאגוס.

הוא המיר דאומרו: "ייתכן, אבל אני נזכר בכשרו של ויגניניך וברפס, שכתב על כך, בכתביו אלה".
 הפעם נשבה כאן רוח־חיים, נשמנו רוח־חיים, ראינו את אנחנו במראה. כיום את רק מסמיו. הפרחים נבלו, השדות דוקט, האדמה האדומה הוצפ שעות. הלחנות נשארים פתוחים יונם ולילה. ויפילו העכברים נמלטים מבית כזה..."
 יש כזה משהו – הוא מוסיף – אבל אינני מכיר דרך טובה
 ת'ל למד את בית מגוריו של משה..."

אחרי ברוינבסקי נהגו כך גם ביחס למריה ורבורנסקה. אף
מאות הועברו למחזאות המרכזי עזובנותיהם של ליאופולד סטאף,
לכיאור ואגווינץ, מיכאל כורומאנסקי, והתעודות, הספריות,
חפצים האישיים שלהם, מוצגים כאן לראווה.

[illegible]

אדם מיצקייביץ'.
ציור ישל דלקרואה

**המוזיאון לספרות בביכר
העיר העתיקה בודרשה**

מיצקייביץ' וייטקייביץ' ודוברובסקה

מחפש בראש וראשונה את המשמעות. אינני אוהב את התערוכות הגדושות מדי, אלה המציפות אותך בספרים וכתבי-יד."

תערוכות שונות

מה הן התעוררות שותקיהם במיוחד בשנים האחרונות. התעוררה הכיתה היתית, שותקיה יצירתו השקטית של ילדיו שישלו, על רקע התפתחותה של השיחה הפוליטית המודרנית בכלל. מקץ מרואסה של התנועה החדשה... שותקיהם אחרת, שותקיהם של השקט הרות של המעוררים מילים, מאושרקשי צד גרובאכא, אלה, עורכה העורעור פוליציה ודורקס, שחורגה מלמא 100 שונה לתלותו של המבקר המהרמג הדגול, שרנה עליו התרגמים ב1941. מקצת מעניינת ביותר דוקיה לסטסילא פסקא, שחור שרור וגם יצור, אורב בקישור לקשר את תומה יצירתו השנית. עורכה אחרת דוקיהם לגוף קשר, המסמ יצירתו ממוז מולי, שאור דישקו במכות את שורשי השולמים והדאנו את השפעת אור מלריות דוקיהם. יצור אכיר את העורכה שותקיה לשירה הפוליטית שילוח מלחמת העולם השנייה, שח הגנו את עשרים היצירות החשובות ביותר של השולמים בלומנג, כאן הגנו על שיטות השניות ביותר, כאשר יקישו לרוב סכסוכיהם על חלוצה המהפסורה העלסית שישטה ארקילית מרובית. כל שנה אור מארגים מכה העורכה האחת, השולמים את האומסים הקבועים במיוחד, ולעורר ימים של תלמים שותקיהם לגבי השפעה.

בין מדיאן למאזוזליאן

ישנו חבל ערבי בין מדיאון לארץ, אשר אדירובא"י תיגאנו — וחבלו את מכות הפרסים, אלא כרך במוצאם. איביתו כרע דרע מדיק-היסטוריה, אלא המדיאון ארץ לחיתת את היצירה הספרותית, להצליח באור ארטיסטי, כמוכן, שפרם כל יש מדיאון לבקש את מרד התעודת המוצגים, אבל כשנאנו את ערוד תרבות — הייבנו את חלת דעתנו, בעיקר על דרך המצגות, כדי שהמדיאן לא יהיה חלוד ודומית. את אסמך במחלס דבריו על הספר הרומני על סאנגאט אסאנגריא, שאמר כי ויהי ענין המדיאון הספרותי וקורבנו המעשית צרר לחות כמו חתם. ויהי תומעני ערודת, כל מדיאון ארץ מאזוזליאן, אלא ארץ חלודת ותחתית מפרסיה. היצירה המוצגת חייבת להביא את הציור ידעו ולבסוף את ציוריה הרות — עקשה שתרומתו על המדיאן והחיים בדור השני, חלילל מעין חותם ויהי על הפנים. ויהי מדיאן כמוכל על מלכות אנו צרר לשקע כשמונת, וזה חייב שיקום מדיאנות.

במחזיאון הספרות החדשה
מוצגים מיטב הסופרים
הפולנים. מנהליו שמים דגש
על דרך התצוגה, "שתביא או
הצופה לידי עימות שבסופו
צריכה יוצרת." רשמי ביקור

מאת א.ב. יפה

[illegible]

אנש ארור ובלאיזיפאנצייאנאק, שוויכרטי אומ באח
מישיבות כנס המזכרים בורשה הא מנהל מציאון
הספרות הפולנית. נעניתי ברצון להמנחתי לערד ביקור
במוציאן זה, השוכן ברייך סטארובו מייסטא (כיכר העיר
העתיקה) בורשה.

יאבשו ודרדבו בארץ יאניאנוק. הוא סופר בכוח עצמו ופוחסר
 "לפחות" הוא גוזל ב"1931", סיים למדיו באוניברסיטת ורשה,
 מחוג לספרות ולפוליטיקה. הוא דרכ בכסות כמסדר (התאוריה של
 "גלים", מספר "הכריז" מהן הארצות חמות", המכילות אל
 רונות "האדיביק" רומן "ההישואן" עם לניה ווינטרס",
 כחוסספרות וכה הערכת הקוראים והמבמנים ב"1968", כאשר
 אל התוצאה הסדירה של האגרות, שושלתו לראש הממשלה

האבות המייסדים

אשר נרמז ב-1950, וזיה המוריאון מוקדם רק לשני החסמים המולדים הגדולים של תקופת הרנסאנס, ארם מצביקין וליזלם סולאקצני. רק בראשית שנות התשעים, הוא הודיע ונחלס ככלול אס שמיים פולנים מתקופות המודרניות יותר, וזו חומק המולד אך גם מתקופות השנייה (מגזלר) מצביקין. ארם מצביקין וחססברג ריגונס אורודמציצ'ינאק חזל לתחלל בשנת 1972) אילי המורד המוקדש למצביקין, מוקדש חומסוביכר, המגזלר אילי באוניברסלל תלמיכטן מסדד מוקדש למוריאון, המכלל כיום את שני החסמים ששביים התצנן בבלביר השוק ונישן, ואכן, וזה זה מסדד המוריאון.

עשה ארבעה מקדשים לתלמודו הקדוש שבשעה ארס
היה צדיק וקדוש ונבון ודומה לו. כמובן שגם עבודת המדות
הנבילות והנעשים לשעת ליתרון של מרבץ אלה ה"הישיב"
היה צדיק וקדוש ונבון ודומה לו. כמובן שגם עבודת המדות
הנבילות והנעשים לשעת ליתרון של מרבץ אלה ה"הישיב"

דפים קסומים

מאת חיים מאור

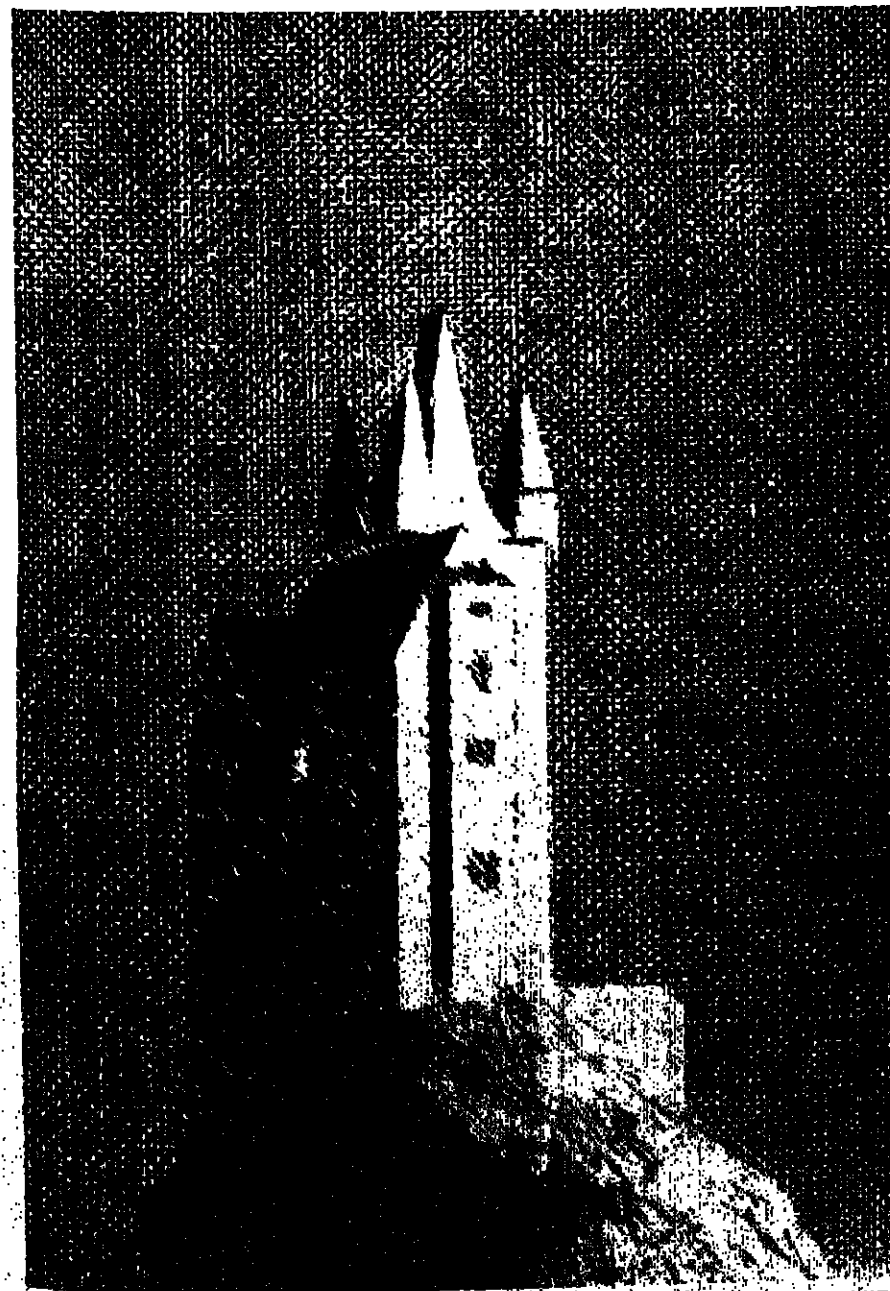
ארבע תערוכות של אמני הדפס ותחריט. אמנות של שחור לבן ואפורים המוטבעת בלחץ המכבש. מאקס קלינגר, ממבשרי הסוריאליזם; משה גרשוני בשירי ח.ג. ביאליק; דיוויד הוקני, אגדות האחים גרים ופרנץ מסרל, מגדולי חרטי-העץ במאה ה-20

משה גרשוני: ים הדממה פולט סודות

דיוויד הוקני: חתונה

דיוויד הוקני: מנחם בגין. אגדות האחים גרים, מגדולי חרטי-העץ

ה משותף לגרשוני, לענקי, קלינגר, ומאקס קלינגר. הרשמים המקבילים או מאיירים שירה או פרוזה, אמן חרצן, הרשמים תובענים או גופלים בקיסמן של אגדות, רומנטיקה, מיסטיקה או רוחניות צרופה. הרשמים רוחניים, אהבה אוושיה, גליה או מופשטת, חושנית או חזית.

הרשמים נמשכת להתבוננות שקטה במראות, בפורמטים הרשמיים, בשחור-לבן אפורים או חומים, בעקבות הלחץ של המכש על הנייר המשובט.

הרשמים משה שכובש גם אתך ומזמין מנע ומישוש. בין סימבולים לריאליזם

הרשמים תל-אביב מוצגים תחריטיו של מאקס קלינגר, ציור ומסל גרמי (1957-1920). תחריטיו של קלינגר משלבים קורט ויטקין ורשמים (אקוויטטיבה) במשטחי אפורים (אקוויטטיבה), במנייה דומה לתחריטיו של גויה.

הרשמים תל-אביב מוצגים תחריטיו של מאקס קלינגר, ציור ומסל גרמי (1957-1920). תחריטיו של קלינגר משלבים קורט ויטקין ורשמים (אקוויטטיבה) במשטחי אפורים (אקוויטטיבה), במנייה דומה לתחריטיו של גויה.

הרשמים תל-אביב מוצגים תחריטיו של מאקס קלינגר, ציור ומסל גרמי (1957-1920). תחריטיו של קלינגר משלבים קורט ויטקין ורשמים (אקוויטטיבה) במשטחי אפורים (אקוויטטיבה), במנייה דומה לתחריטיו של גויה.

הרשמים תל-אביב מוצגים תחריטיו של מאקס קלינגר, ציור ומסל גרמי (1957-1920). תחריטיו של קלינגר משלבים קורט ויטקין ורשמים (אקוויטטיבה) במשטחי אפורים (אקוויטטיבה), במנייה דומה לתחריטיו של גויה.

הרשמים תל-אביב מוצגים תחריטיו של מאקס קלינגר, ציור ומסל גרמי (1957-1920). תחריטיו של קלינגר משלבים קורט ויטקין ורשמים (אקוויטטיבה) במשטחי אפורים (אקוויטטיבה), במנייה דומה לתחריטיו של גויה.

הרשמים תל-אביב מוצגים תחריטיו של מאקס קלינגר, ציור ומסל גרמי (1957-1920). תחריטיו של קלינגר משלבים קורט ויטקין ורשמים (אקוויטטיבה) במשטחי אפורים (אקוויטטיבה), במנייה דומה לתחריטיו של גויה.

הרשמים תל-אביב מוצגים תחריטיו של מאקס קלינגר, ציור ומסל גרמי (1957-1920). תחריטיו של קלינגר משלבים קורט ויטקין ורשמים (אקוויטטיבה) במשטחי אפורים (אקוויטטיבה), במנייה דומה לתחריטיו של גויה.

הרשמים תל-אביב מוצגים תחריטיו של מאקס קלינגר, ציור ומסל גרמי (1957-1920). תחריטיו של קלינגר משלבים קורט ויטקין ורשמים (אקוויטטיבה) במשטחי אפורים (אקוויטטיבה), במנייה דומה לתחריטיו של גויה.

מאקס קלינגר: כמפולת, מנחם בגין, 1881

דיוויד הוקני: מנחם בגין. אגדות האחים גרים, מגדולי חרטי-העץ

